

РЕШЕНИЕ

№ 42

гр. Ловеч, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА ВЪЛЧЕВА

Членове: ПОЛЯ ДАНКОВА
ПЛАМЕН ПЕНОВ

при участието на секретаря ЕЛЕНА ПЕНЧЕВА
като разгледа докладваното от ПОЛЯ ДАНКОВА Въззивно гражданско дело
№ 20244300500045 по описа за 2024 година

и за да се произнесе, съобрази :

Производството с правно основание чл. 258 и сл. от ГПК

Постъпила е въззивна жалба №12258/21.12.2023 г.от Д. И. В. против съдебно решение №542 от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч. Въззивникът посочва,че обжалва постановеното съдебно решение като неправилно и незаконосъобразно, в частта за присъдена мораторна лихва в размер на сумата 3012.04 лева. Подробно се обосновава становището, че съдът е направил неверни изводи относно действието на заповед №348/12.08.2020 г. на Министъра на отбраната. Обсъжда се , че липсва материално правна легитимация за ищеца, поради което ненадлежно е връчена покана за изпълнение и вземането не и било изискуемо. Моли атакуваното съдебно решение да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно и предявеният иск за мораторна лихва в размер на сумата 3012.04 лева да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Представен е писмен отговор №806/№22.01.2024 г. от Министерство на отбраната-София чрез проц.представител гл.експерт юрист в дирекция „ПНДО“ при МО. Заявява, че районният съд правилно е отчел аргументите относно оправомощаване³ на командира на в.ф. №52090-гр. Д. М. за връчване на покана.Изтъква се, че договорът за военна служба се прекратява със заповед на Министъра на отбраната или оправомощено лицеи това е направено със заповед от 11.09.2020 г. Моли атакуваното съдебно решение да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

За въззвника в съдебно заседание не се явява представител.

Въззиваемият,редовно призован в съдебно заседание не изпраща представител.

От представените писменни доказателства по гр.д. 483/23 г. на ЛРС, от становището на представителите на страните съдът приема за установено:

Постановено е съдебно решение №542 от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч, по силата на е уважен искът на Министерство на отбраната-София против Д. И. В. сумата в размер на 11 853,48 лева/, на основание чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ, представляваща разходите за издръжка, обучение, квалификация и/или преквалификация за времето на обучението му в НВУ“Васил Левски, пропорционално на срока на неизпълнението на военната служба, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 год. до окончателното ѝ изплащане, като за сумата в размер на 55,26 лева, представляваща разликата до пълния претендиран размер от 11 908,74 лева искът е отхвърлен като неоснователен и недоказа. Осъден е Д. И. В. да заплати на Министерство на отбраната сумата в размер на 3 012,04 лева, на основание чл.86, ал.1 от ЗЗД- мораторна лихва за забава върху главницата за периода от 11.10.2020 год. до датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 год.

Съдебният акт от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч е предмет на въззивен контрол само в частта, в която първоинстанционният съд се е произнесъл по акцесорния иск по чл. 86 от ЗЗД за сумата 3012.04 лева. Съдебното решение е валидно и допустимо, но при преценка на доказателствата по делото съдът намира, че е неправилно и следва да бъде отменено,а искът- отхвърлен като неоснователен.

Страните са сключили Договор за военна служба №1-25-36/571/11.08.2012 г, на основание чл.142, ал.2 от ЗОВСРБ с предмет уреждане на отношенията им във връзка с обучение на курсанта във висше военно училище за подготовка за изпълнение на военна служба като професия и задължение за последващо изпълнение на военна служба – чл.1 на договора. В чл. 2 от договора е уговорен срок на договора 15 години, съответно с 5 години обучение по учебния план за придобиване на висше образование при условията на чл.1 и 10 години изпълнение на военна служба като професия след завършване на обучението. Прекратяване на договора по чл. 7 е при следните хипотези: по писмено изразено взаимно съгласие на страните; поради слаб успех на курсанта; по дисциплинарен ред; при настъпила негодност за военна служба, установена от компетентните здравни органи. Отговорност при неизпълнение на договора – чл. 9 при прекратяване на основание чл.7, т.2,3,5 и 6 за курсанта е свързана с възстановяване на НВУ“Васил Левски“ на разходите за издръжка и обучение за периода, в който е бил обучаван . Размерът на издръжката се изчислява въз основа на базовия норматив за издръжка на един обучаем по професионално направление „Военно дело“, определен с акт на Министерски съвет- чл. 10. Изрично е уредено в чл. 11 от договора, че дължимото вземане по чл.10 се събира по реда на ГПК, въз основа на извлечение от счетоводните книги на НВУ“Васил Левски“.

След завършване на обучението си Д. В. е назначен на длъжност, считано от **.**.**** год. със специализация ***** Д. И. В. – за *.В заповедта за назначаване №КВ-317 от **.**.**** год., е посочено, че на основание чл.146, т.2 от ЗОВСРБ, чл.3, ал.1, чл.16, ал.1 и чл.32, т.2, б.“а“ от ППЗОВСРБ и във връзка с успешното завършване на пълния курс на обучение в НВУ“Васил Левски“, по специалност „*****“ В. е зачислен във випуск **** – „Васил Левски“ и му е присвоено първо офицерско звание „лейтенант“.

За периода от **.**.**** г. до **.**.**** г. Д. И. В., е работил на длъжност : *****, ВВС . По своя инициатива е поикал да бъде прекратено правоотношението с работодателя му като е подал рапорт вх. №8510-465/27.05.2020 год. до Командира на военно формирование 52090 за прекратяване на договора му за военна служба и освобождаване от военна служба, на основание чл.163 от ЗОВСРБ – с писмено предизвестие до

Министъра на отбраната. Министарът на отбраната е издал след изтичане на тримесечния срок по чл. 163, ал.2 от ЗОВСРБ заповед №КВ-348/12.08.2020 год., с която на основание чл.146, т.2, чл.161, т.2 и чл.163 от ЗОВСРБ е прекратил договора за военна служба, освободил от длъжност, от военна служба и зачислил в запаса, считано от **.**.**** год. ***** Д. И. В. – ***** На основание чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ в заповедта е посочено, че ***** В. следва да възстанови сумата за направените разходи за издръжка, обучение и квалификация, пропорционално на срока на неизпълнението, като в случай, че сумата не може да се събере по реда на чл.260, ал.5 от ЗОВСРБ, вземането трябва да се събира от Дирекция „Правно-нормативна дейност в отбраната“ – МО, по реда на ГПК, въз основа а извлечение от счетоводните книги или документ, установяващ размера на вземането, издаден по реда на чл.260, ал.4 от ЗОВСРБ.

С финансова справка от НВУ“Васил Левски“ към писмо с рег. №4090/01.09.2020 год.са изчислени разходите, подлежащи на възстановяване по чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ-неизпълнен първоначален срок на военната служба – 2 508 дни; размерна разходите по чл.3, т.1 във висше военно училище за времето на обучение като курсант в НВУ“Васил Левски“ – 24 537,39 лева; сума, пропорционална на неизпълнения първоначален срок на военната служба, подлежаща на възстановяване – 17 004,24 лева или общата сума за възстановяване е в размер на 17 004,24 лева. Издадена е и справка за определяне на разходите, подлежащи на възстановяване по чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ рег.№3- 6193/10.09.2020 год., на основание чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ

Командирът на военното формирование 52090-Д.М. е заповядал със заповед № ЛС-72/11.09.2020 г. В. да бъде отчислен от списъчния състав , определено е неизпълнение на договора в размер на 2508 дни размер на разходите за издръжка за времето на обучение в размер на 17004.24 след прихващане на дължими на въззивника суми.В заповедта е указано да бъде връчена на Д.В. покана за доброволно плащане за сумата 11908.74 лева в едномесечен срок от датата на връчване.

Д. В. е подписал на 11.09.2020 г. , че е получил покана за доброволно плащане рег.№3-6221/11.09.2020 година за плащане в едномесечен срок от датата на връчването й да внесе доброволно по сметка на военно

формирование 52090 в ОББ“АД сумата от 11 908,74 лева, определена съгласно справка от военно формирование 52090 с рег.№3-6193/10.09.2020 год., останала несъбрана след извършване на прихващането на дължимото му се обезщетение при освобождаване от военна служба. Посочено е , че при неизпълнение от негова страна на задължението за изплащане на дължимата сума в указания срок, сумата ще бъде търсена по съдебен ред заедно със законната лихва, съобразно действащото законодателство.

Предвид необжалване на съдебното решение №542 от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч,то е влязло в законна сила относно искът на Министерство на отбраната-София против Д. И. В. с заумата в размер на 11 853,48 лева, на основание чл.260, ал.1 от ЗОВСРБ, представляваща разходите за издръжка, обучение, квалификация и/или преквалификация за времето на обучението му в НВУ“Васил Левски, пропорционално на срока на неизпълнението на военната служба, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 год. до окончателното ѝ изплащане. Следователно е установена дължимост на сумата по главния иск в размер на 11 853,48 лева.

Въззивното производство се развива относно акцесорния иск за заплащане на сумата 3 012,04 лева, с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД, представляваща мораторна лихва за забава върху главницата за периода от 11.10.2020 год. до датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 година.

В разпоредбата на чл. 260, ал.5 от ЗОВСРБ е предвидено, че дължимата сума за разходи за обучение от военнослужещия, чиито договор е прекратен по чл. 163 от ЗОВСЛБ преди изтичане на уговорения срок се удържа изцяло от обезщетението и другите вземания, които задълженото лице има право да получи . В. следва да заплати сума за разходите в по-голям размер от начислените други вземания и следователно е приложима хипотезата на чл. 260, ал.6 от ЗОВСРБ. Законодателят е предвидил с изменението на чл. 260 от ЗВСОРБ с ДВ, бр. 23 от 2011 г., в сила от 22.03.2011 г.- нова алинея шеста, че вземането трябва да се събере от Дирекция „Правно-нормативна дейност в отбраната“ – МО, по реда на ГПК, въз основа а извлечение от счетоводните книги или документ, установяващ размера на вземането, издаден по реда на чл.260, ал.4 от ЗОВСРБ . Същевременно в подзаконовия нормативен акт,

действащ до 17.07.2020 г. НАРЕДБА № Н-1 от 14.01.2013 г./ обн., ДВ, бр. 8 от 29.01.2013 г./ за реда и начина за изчисляване на разходите за издръжка, обучение, квалификация и/или преквалификация на военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия във връзка с възстановяването им в случаите по чл. 260, ал. 1, 2 и 3 от ЗОВСРБ е предвидена конкретна процедура за събиране на сумата за възстановяване на разходите. В чл. 20 и чл. 21 от Наредбата е установено, че екземпляр от заповедта по чл. 19, ал. 3 с копие от справката се връчват на задълженото лице, като в случаите, когато след извършеното удържане е наличен остатък от вземането по чл. 260, ал. 1 ЗОВСРБ, на лицето се връчва покана за доброволно плащане в едномесечен срок от датата на връчването ѝ. НАРЕДБА № Н-1 от 14.01.2013 г. Е отменена с решение Решение № 17460 на ВАС от 19.12.2019 г. по адм. д. № 3316 от 2019 г.-обн. ДВ бр. 63 от 17.07.2020 г., в сила от 17.07.2020 г.

Договорът на Д.В. е прекратен със заповед №КВ-348/12.08.2020 г. на Министъра на отбраната, но към този момент Наредба №Н-1/2013 г. е била отменена и посочените по-горе разпоредби не са имали действие. В договора между страните от 11.08.2012 г. също не е предвидено връчване на покана, а само е посочено, че дължимото вземане при неизпълнение за разходите за обучение се събира по реда на ГПК въз основа на извлечение от счетоводни книги. Предвид това подзаконовият акт, в частта за връчване на поканата е бил неприложим и действията на Командира на военното формирование 52090-Д.М. по заповед № ЛС-72/11.09.2020 г., не са отговаряли на законовите норми. Следва да се посочи, че в ДВ, бр. 96 от 10.11.2020 г., в сила от 10.11.2020 г. е обнародвана НАРЕДБА № Н-11 от 29.10.2020 г. за реда и начина за изчисляване на разходите за издръжка, обучение, квалификация и/или преквалификация на военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия във връзка с възстановяването им в случаите по чл. 260, ал. 1, 2 и 3 от ЗОВСРБ. В нейните разпоредби чл. 20 и чл. 21 се урежда също идентична процедура по връчване покана на военнослужещия за доброволно плащане в месечен срок. В казуса обаче издаването на заповедта на Командира на поделение 52090-11.09.20 г. и връчването на поканата за доброволно плащане на 11.09.2020 г. са извършени в периода, когато новата Наредба Н-11/29.10.2020 г. не е действала.

Анализ на разпоредбата на чл. 260, ал.6 от ЗОВС се установява/ а такава е завършващата процедура и по чл. 21 от действащата понастоящем НАРЕДБА № Н-11 от 29.10.2020 г. /, че събирането на вземането при липса на доброволно плащане се извършва по реда на заповедното производство и то от Министерството на отбраната чрез дирекция „Правно-нормативна дейност“. Следователно след изтичане на едномесечния срок, дори и да се приеме надлежно връчване на поканата е следвало да се изпрати справката , заедно с покана с отметка за надлежно връчване на посочената дирекция от Командира на поделението. След като законоустановеният ход на процедурата не е спазен въззиваемият не може да черпи права от своето бездействие за периода от 12.10.2020 г. до завеждане на иска, като претендира заплащане на обезщетение за забавено изпълнение.

Резонно е и възражението на въззивника, че поканата за плащане на дължимата сума за възстановяване на разходите от 11.09.20 г. е следвало да съдържа посочване на сметка на Министерство на отбраната, а не на формирането на Д.В./какъвто е текста на поканата от 11.09.2020 г./. В правната уредба, действащата понастоящем Наредба Н-11/29.10.2020 г. /която е идентична с предходната Наредба №Н-1/2013 г./ действията по събиране на сумата се извършват съобразно фазата на която военнослужещия прекратява договора си –в хода на обучение или при освобождаване от военна служба. Изготвянето на справката, заповедите за възстановяване на сумата и поканите се осъществяват в хипотезата на чл. 260, ал.1 от ЗОВСРБ от дл.лице – ръководител на формирането, а по чл. 260,ал.3 – от Началника на висшето военно училище. Превеждането на сумата се дължи на Министерството на отбраната, което обуславя и активната легитимация на въззиваемия в настоящето производство като ищец.По смисъла на чл. 260, ал.4 от ЗОВСРБ са делегирани правомощия от МО в подзаконовите актове само относно реда и начина на изчисляване на разходите за обучение, издръжка и квалификация във връзка с тяхното възстановяване, но не и за тяхното получаване.

Ловешки окръжен съд намира, че искът,с правно основание чл. 86, ал.3 от ЗЗД заплащане на сумата 3 012,04 лева -мораторна лихва за забава върху главницата за периода от 11.10.2020 год. до датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 година е неоснователен и недоказан ис следва да бъде отхвърлен.

Правните изводи на въззивната инстанция не съвпадат с позицията на Ловешки районен съд, поради което съдебното решение №542 от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч, в частта за присъдена мораторна лихва в размер на сумата 3012.04 лева следва да бъде отменено, а искът да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Министерство на отбраната-София следва да внесе по сметка на ЛОС сумата 450.90 лева на основание чл. 9,ал.1 във вр. с чл. 7,ал.2,т. 2 от Наредба №1 /09.07.2004 г. за адвокатските възнаграждения за адв. възнаграждение на особения представител на въззивника, назначен с разпореждане №1487/31.0.7.2023 година по гр.д. №183/2023 г. на ЛРС адв. Н. Г. Т.-ЛАК, на когото да се изплати сумата.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, като незаконосъобразно съдебното решение №542 от 06.12.2023 г. по гр.д. 483/2023 г. на Районен съд-Ловеч, в частта за присъдена мораторна лихва в размер на сумата 3012.04 лева и вместо него постанови:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователен и недоказан, **искът, предявен от МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА**, със служебен адрес за призоваване : гр.София-1000, ул.“Дякон Игнатий“№3 **против Д. И. В.**, ЕГН-*****, с постоянен и настоящ адрес по справка от НБД“Население“ към 06.04.2023 год. : *** и адрес, посочен в исковата молба : *** ,с **правно основание чл. 86, ал.3 от ЗЗД заплащане на сумата 3 012,04 лева -мораторна лихва за забава върху главницата за периода от 11.10.2020 год. до датата на завеждане на исковата молба в съда – 31.03.2023 година .**

ОСЪЖДА МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА-СОФИЯ да внесе по сметка на Ловешки окръжен съд сумата **450.90 лева /четиристотин и петдесет лева и деветдесет стотинки/**, на основание чл. 9,ал.1 във вр. с чл. 7,ал.2,т. 2 от Наредба №1 /09.07.2004 г. за адвокатските възнаграждения за адв. възнаграждение на особения представител на въззивника-адв. Н. Г. Т.-ЛАК.

ДА СЕ ИЗПЛАТИ на Н. Г. Т.-ЛАК сумата 450.90 лева за изготвяне на въззивна жалба на Д.В., като особен представител на въззивника, назначен с

разпореждане №1487/31.0.7.2023 година по гр.д. №183/2023 г. на ЛРС.

Решението не подлежи на обжалване по цена на иска.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____